

Piarista füzetek
14.

---

45. EGYETEMES KÁPTALAN

Krisztusba
öltözötte

45. egyetemes káptalan
KRISZTUSBA ÖLTÖZÖTTEN

Piarista füzetek 14.

Sorozatszerkesztő:

Tózsér Endre

Megjelent kötetek:

1. **A piarista karizma ma**
2. **Világiak a piarista iskolában**
3. **A Piarista Testvériség (PIT)**
4. **Gyakorlati útmutató a provinciai káptalanhoz**
5. **A piarista szolgálat:
A nevelés által evangelizálni Kalazancius stílusában**
6. **Kalazancius és konstitúciója**
7. **Kalazanci Szent József - A piarista rend alapítója**
8. **Piarista hivatásgondozási direktórium**
9. **A piaristák folyamatos képzésének direktóriuma**
10. **Kalazanci Szent József lelkiisége és pedagógiája
Összefoglaló tanulmány**
11. **Gyakorlati útmutató a helyi káptalanhoz**
12. **A piarista rend története**
13. **A szerzetes és a világi piarista identitásának tisztázása**

A piarista rend 45. egyetemes káptalanja

KRISZTUSBA ÖLTÖZÖTTEN

Kalazancius Tanulmányi Központ
Budapest, 2005

A fordítás alapjául szolgált:

Revestidos de Cristo (Rm 13,14)
(Documento del 45º Capítulo General
de la Orden de las Escuelas Pías)
Roma 2003
Ephemerides Calasanctianae
LXXIII (2004/1-2) 29-58.

Fordította
TŐZSÉR ENDRE SCHP

MEGJELENT A PIARISTA REND
MAGYARORSZÁGI TARTOMÁNYFŐNÖKÉNEK
ENGEDÉLYÉVEL.

© Ephemerides Calasanctianae, 2004
Hungarian translation © Tőzsér Endre, 2005

Tartalom

Előszó: evangélium szandálban	6
Válaszunk a mai kihívásokra	7
1. MISZTAGÓGIA: Az új ember Krisztusban	9
Krisztusból kiinduló perszonalizáció	9
A Krisztusban élő „új piarista” modellje	10
A Szentlélek, a benső tanító	11
A tevékenység és az imádság tanúságtétele	13
Élet a megszenteltség frontvonalán és a szegény gyerekek nevelésében	16
Életszentség: egyházi felszólítás	19
Piarista életterv	20
2. KOINÓNIA: Újraindulás Krisztustól	22
Isten misztériuma: alapvető vonatkozási pont	22
A testvéri élet: a szerzetesélet egyházi jele	22
A közösség: a kommunió otthona és iskolája	24
A közösség: a képzés iskolája	26
Kultúrák közötti párbeszéd és inkulturáció	28
Az idős rendtagok: a bölcsesség tanítói	29
Az előljáró pásztori szolgálata	30
Hivatásgondozás és imádságos mérlegeléssel végzett képzés	31
Interdemarkacionalitás és a kezdeti képzés minősége	33
A világiak: nagy ajándék a Kegyes Iskoláknak	34
Új közösségi struktúra felé	36
3. DIAKÓNIA: Krisztus küldetésének szolgálatában	38
A sajátos piarista szolgálat időszerűsége	38
A nevelés: a társadalmi átalakulás élesztője	40
Nevelés a szociális tevékenységre	41
Evangelizáló nevelési terv	43
Kulturális szeretet és pedagógiai innováció	46
Új keletű nevelési lehetőségek	47
Befejezés	49
Rövidítések	50

*„Mindannyian,
akik megkeresztelkedtetek Krisztusban,
Krisztust öltöttétek magatokra.”
(Gal 3,27)*

Előszó: evangélium szándálban

1. A Kegyes Iskolák Rendje bizalommal tekint a gondviselő mennyei Atyára, aki a római Santa Dorotea plébániai iskola megnyitásától fogva több mint négyszáz éven át gondját viselte, és reménység tölti el, amikor a rá váró jövőre gondol. Tudatában van a mai kor nehézségeinek – amelyek korábban sem hiányoztak – és a bizonytalan jelenségeknek, amelyek jellemzik. Az egyetemes káptalan Isten hívását látja bennük, hogy a rend élete jelentőségteljes legyen az egyházban és a világban.

2. Rendünk bizakodik Szűz Mária közbenjárásában, aki a Kegyes Iskolák édesanyja, és tudja, hogy önmaga *Isten műve*¹. Elismerjük, hogy az út, amelyen járnunk kell, alapvető vonásaiban nem különbözik attól, amelyen alapító atyánk, Kalazanci Szent József járt. Ahogyan ő hagyta, hogy a Szentlélek hasonlóná tegye Krisztushoz – az engedelmes szolgálóhoz, aki befogadja és megáldja a gyerekeket,² azonosul a rászorulókkal, és hirdeti nekik Isten országát –, úgy rendünk is az Úr Krisztusból kiindulva keresi a választ, alapját benne kívánja megvetni, hiszen ő az egész történelem alapja, és az ember megvalósulásának legtökéletesebb példája. Az életre váltott evangélium segít minket, hogy Krisztushoz hasonuljunk, alapítónkat követve „szándált” húzzunk lábunkra, mely beszédes jelképe annak, hogy az út, amelyen járnunk kell, terhektől mentesebbé tesz bennünket, vagyis azzal a készséggel ajándékoz meg,

---

¹ Konst 1.

² *Carisma y Ministerio: una historia que recordar, una historia que construir I*, ICCE, Madrid, 1997, 8. (Cuadernos 20)

amit a tisztaságban, szegénységben és engedelmisségben megélt piarista szerzetesélet magával hoz.

3. Valamivel kevesebb, mint négyszáz évvel ezelőtt Kalazancius magára öltötte a durva piarista reverendát,³ és nyitott szandált húzott a lábára.⁴ Isten Lelke megkezdte váratlan és csodálatos működését. Az egyházban a megszentelt élet új tapasztalatát teremtette meg: felléptek bizonyos „csak evangéliumba és szandálba öltözött”⁵ szerzetesek, az „apostoli életű férfiakhoz”⁶ hasonló stílusban. Evangéliummal és műveltséggel léptek az emberek közé. Új, megreformált szerzetesi életmód született, mely szenvedélyesen kereste az evangéliumi hitelességet. Ma ugyanaz a Szentlélek, aki újjáalkot mindent, arra hív bennünket, hogy egyénileg, közösségileg és intézményesen megújuljunk.⁷

Válaszunk a mai kihívásokra

4. Látva a sokféle kihívást,⁸ amellyel találkozunk, nem szabad elbátortalanodnunk, hanem meg kell találnunk a kulcsfontosságú válaszokat, amelyek erősíthetik reményünket egy jobb jövőben. Rendünk tisztázta karizmánk területeit, újra felfedezte a Konstitúciók egzisztenciális jelentőségét, hangsúlyozta megszentelt voltunkat, és megnyílt a Krisztus-központú szemlélet felé. Krisztusban és az

---

³ Vö. CC 154.

⁴ Vö. CC 159.

⁵ CASALDÁLIGA, PEDRO: *Todavía estas palabras*, Verbo Divino, Estella, 1989, 56.

⁶ Vö. KALAZANCI SZENT JÓZSEF: *Emlékirat Michelangelo Tonti bíborosnak (1621)*, Kalazancius Tanulmányi Központ, Budapest, 2000, 26. pont.

⁷ Vö. *Josep Maria Balcells generális atya levele minden rendtagnak*, Róma, 2003. március 25.

⁸ E dokumentum végső szerkesztésekor eltekintettünk a mai kihívások részletes felsorolásától, hiszen gyorsan változó világban élünk, és az egyes területek között is, ahol rendünk jelen van, jelentős különbségek mutatkoznak.

evangéliumban találunk világosságot és erőt, hogy válaszolni tudjunk legsúlyosabb és legsürgetőbb problémáinkra.

5. E dokumentumnak három része van: **misztagógia**, avagy létezés Krisztusban, **koinónia**, avagy kommunió Krisztusban, és **diakónia**, avagy szolgálat Krisztusban.

1. MISZTAGÓGIA: Az új ember Krisztusban

Krisztusból kiinduló perszonalizáció

6. A nevelés azt jelenti, hogy részt veszünk a nevelendő személlyé válásának folyamatában, megosztjuk vele mindazt, ami bennünk a legértékesebb. A nevelés azt jelenti, hogy szoros kapcsolatot alakítunk ki tanítványainkkal, olyat, amelyet Jézus az övéivel,⁹ teljes mértékben igényeset. Csak annyiban tudunk adni, amennyiben *vagyunk*, és *van nekünk*. Nyilvánvaló tehát, hogy a piarista szolgálat azzal kezdődik, hogy e szolgálatot magunknak nyújtjuk, vagyis tökéletesítjük személyiségünket, ami különösen fontos napjainkban, amikor hiányoznak a példaképek, akikkel azonosulni lehet. Piaristaként folyamatosan törekszünk növekedni személyes érettségünkben, ami Krisztusban való növekedésünk keretén belül történik, ahogy azt Konstitúcióink leírják, és másoknak is segítünk ebben.

7. Hogy megtaláljuk hiteles *énünket*, melyet veszélyek vesznek körül, Jézus Krisztushoz kell fordulnunk, mert „az ember misztériuma egyedül a megtestesült Ige misztériumában válik világossá”.¹⁰ Benne „tárul fel az ember igazi arca”,¹¹ ő telve van kegyelemmel, igazsággal és hűséggel. Benne egybeesik humanizmus és életszentség, minthogy ez az Atya tervének teljes végbevitel: Krisztust követve az emberlét minden dimenziójának és belső lehetőségének megvalósítása.

8. Az emmauszi tanítványokhoz¹² hasonlóan mi, piaristák egyéni és közösségi történelmünk e szakaszában arra kaptunk meghívást, hogy türelmesen haladjunk előre, egy-

---

⁹ Vö. Jn 17,12

¹⁰ GS 22.

¹¹ NMI 23.

¹² Vö. Lk 24,13–35

fajta misztagógia¹³ részesei legyünk, hogy újra találkozzunk a feltámadt Krisztussal, és tőle induljunk újra útnak. Nála időzve szemlélnünk kell arcát és mozdulatait, s engednünk kell, hogy a figyelmes csöndben szavai lángra lobbantsák szívünket.¹⁴ II. János Pál pápa egyetemes káptalanunknak küldött levelében arra hív, hogy ezen az úton járjunk: *„A mostani káptalanotokon helyesen a Krisztus-közpon-tú látásmódot állítjátok előtérbe, amely Kalazanci Szent József lelki-ségét különösen is jellemzi. Olyan perspektíva ez, amelynek telje-sen meg kell határoznia egész munkálkodásokat az egyházban és a világban. Krisztus szemléléséből és az iránta tanúsított feltétlen szeretetből tudja rendetek azt a világosságot és bátorságot meríte-ni, amely lehetővé teszi, hogy megfogalmazzátok apostoli tevé-kenységeknek azokat a prófétai feladatait, amelyek megfelelnek a mai kor kívánalmainak. Ehhez azonban szükséges, hogy szerze-tescsaládok minden tagja megtalálja Krisztusban az erőt saját élete megújításához: ő a példakép, akit utánoznotok és követnetek kell, hogy azután hatékonyan ajánlhassátok másoknak is.”*

A Krisztusban élő „új piarista” modellje

9. A személyes elbizonytalanodások legjobb ellenszere a Krisztusban gyökerező élet érettsége és annak alázatos biz-

---

¹³ A misztagógia Isten misztériumának megközelítése, beavatás az ő misztériumába. Szinte minden vallásban a misztagógia egy tapasztalt vezető kíséretében történő lassú folyamat volt. Ugyan-így volt az őskereszténységben, ezért születtek misztagogikus katekézisek. Mivel modern korunkban magától értődőnek tartot-tuk a betagozódást, elvesztettük ezt a fajta spirituális pedagógi-át. Ekképpen ma kettős feladat áll előttünk: egyfelől, hogy mi magunk tapasztalatot szerezzünk a misztagógiáról, másfelől pe-dig nekünk magunknak kell misztagógoszoknak, lelki vezetők-nek lennünk Isten népe körében. Ismét hiteles bölcsességre kell szert tennünk. *„A jövő évszázad kereszténye vagy misztikus lesz, vagy pedig nem lesz”* (Karl Rahner).

¹⁴ Vö. Lk 24,32. Kalazanci Szent József minden rendtagnak lelkére köti: *„Maradjon egyesülve Krisztus Urunkkal, s arra vágyjon, hogy csak érte éljen, és csak neki tetsszen”* (CC 34).

tonsága, aki tudja, kinek hitt¹⁵. Van, aki azért bizonytalanodik el, mert nem látja értelmét annak, amit megél. Van olyan is, aki pedig bizonytalanságában fundamentalizmusba menekül. A derű és a belső kiengesztelődés nyújtja az első és alapvető leckét a feszült, de békére áhító világnak. *Entuziazmusunk* – a szó eredeti értelmében: Istenben (*en theu*) élésünk – és örömünk¹⁶ a hozzánk közeledőkben felkeltik a vágyat az igazi élet után, amelyet Jézus az egész emberiségnek akar adni.

10. El kell sajátítanunk a páli levelekben bemutatott új ember modelljét.¹⁷ II. János Pál pápa szavaival: „Szent Pál apostol példáját követve, Kalazancius minden nap szemlélte a megfeszített Krisztust, és azon volt, hogy utánozza erényeit. Igyekezett egyre mélyebben megismerni őt, és imájában mindig hozzá folyamodott. Ebből a megfeszített és feltámadt Úrral való szakadatlan személyes kapcsolatból származott az a szeretet és odaadás a gyerekek és fiatalok, elsősorban a szegények iránt, amely alapítók küldetését jellemezte.”¹⁸ Teológiai gondolkodásunkat össze kell kötnünk azokkal a feladatokkal, amelyeket karizmánk állít elénk: hogyan növekszünk mi, szerzetesek az új emberben, hogy aztán tanítványainkban is kialakíthassuk a magunkban megélt és megtapasztalt modellhez hasonló alakot? A szolgálat jegyében álló piarista lelkiesség olyan szilárd teológiai alapot igényel, amely kíséri egyéni és közösségi alakulásunkat.

A Szentlélek, a benső tanító

11. A *benső tanító*,¹⁹ az Atyától gyermekeinek küldött Szentlélek az, aki bennünk növekedési folyamatot akar

---

¹⁵ Vö. 2Tim 1,12

¹⁶ Vö. ET 58.

¹⁷ Vö. ET 38.

¹⁸ II. János Pál pápa levele a 45. egyetemes káptalannak, 2003. Vö. Konst 18–19.

¹⁹ VC 96.

végbevinni. Hasonlóvá akar tenni bennünket Krisztushoz,²⁰ hogy ikonjaivá váljunk,²¹ akik képesek Krisztus teljességét sugározni.²² Hogy hűségesek legyünk ehhez a folyamathoz, követnünk kell az *elcsöndesedés*²³ és a *hallgatás pedagógiáját* (*semá, Izrael*). Ez a szemlélődésnek és az átalakulásnak a pedagógiája, mely fokozatosan integrál bennünket, nem engedi, hogy egzisztenciánk szétforgácsolódjék, és a Krisztust mozgató Lélekre összpontosítja figyelmünket.²⁴

12. Az *elcsöndesedés-hallgatás* pedagógiája magában foglalja azt, hogy odafigyelünk „a belső hajlamokra, avagy a Szentlélek irányítására”²⁵ minden emberben, ahogy Kalamancius mondja. Arról van szó, hogy a Lélek világosságánál nemcsak azt kell mérlegre tennünk, amit gondolunk, hanem azt is, amit érzünk. Talán nem nevelődtünk arra, hogy odafigyeljünk a bennünk zajló történésekre. Nem szabad félnünk belső világunktól, mert a félelem káros szenvedélyekbe vagy elidegenítő munkába való menekülésre kényszeríthet bennünket. Intellektuális tevékenységhez szoktunk, de le kell győznünk előítéletünket, mellyel időpazarlásnak tekintjük az érzéseinkkel való foglalkozást.²⁶ Szükséges, hogy ezen az úton rendszeresen kísérjen bennünket valaki, aki segíthet abban, hogy tisztán lássuk magunkat belső alakulásunkban. Annyiban tudjuk hatékonyan felajánlani a lelkivezetést azoknak, akiket nevelünk, amennyiben elfogadjuk, hogy bennünket is lelkileg vezessenek és tanítsanak.²⁷

---

²⁰ Vö. VC 19.

²¹ Vö. VC 14.

²² Vö. Konst 22–23.

²³ Vö. Konst 42; CC 6. fejezet; NMI 20.

²⁴ Vö. Mk 1,12

²⁵ CC 23.

²⁶ Vö. DANIEL GOLEMAN: *Érzelmi intelligencia*, 2. kiadás, Háttér, Budapest, 2000.

²⁷ Vö. VC 96.

13. Az *elcsöndesedés-hallgatás* pedagógiája különösen termékenynek bizonyul közösségi életünkben és szolgálatunk terén: meghallgatjuk a másikat, hogy felismerjük a Szentlélek hangját benne, és a Lélekből kiindulva, aki az egység köteléke, segítjük a másikat és a közösséget a növekedésben.

A tevékenység és az imádság tanúságtétele

14. Kalazancius, amikor Tonti bíborshoz írt emlékiratában²⁸ pontosan meg akarta fogalmazni az új szerzetesintézmény identitását, *vegyes szerzetesrendként* határozta meg, mivel tagjai arra kaptak meghívást, hogy egyszerre éljenek tevékeny és szemlélődő életet. Ha századokon át mi, piaristák hajlamosak voltunk is a tevékenységre helyezni a hangsúlyt, manapság különösképpen sürgető feladatunk, hogy újra megtaláljuk szemlélődő jellegünket.²⁹ Vissza kell térnünk Isten igéjéhez,³⁰ egyénileg és közösségileg is, hogy befogadjuk általa az Atya tervét, és elsajátítsuk a Fiú érzelmeit.³¹ Máriához hasonlóan, aki befogadta Isten igéjét, és engedte, hogy méhében megtestesüljön, a mi magatartásunkat is messze többnek kell jellemeznie az evangélium mérőben intellektuális ismereténél. Kitartóan kell szemlélnünk az evangéliumot, és időt kell neki adnunk, hogy *egzisztenciánk gyökeréig* hatolhasson.³² Az egyházban elérkezett a belső

---

²⁸ Vö. KALAZANCI SZENT JÓZSEF: *Emlékirat Michelangelo Tonti bíborosnak* (1621), i. m., 26. pont. DF 193. old.

²⁹ Vö. ET 30–38, 42–46.

³⁰ Vö. Konst 40; NMI 39,16; JOSEP A. MIRÓ: *Lectura Orante y Calasancia del Evangelio*, Ed. Calasancias, Madrid, 2002. (Materiales 24.); CARLO MARIA MARTINI: *In principio la Parola. Lettera al clero e ai fedeli sul tema: „La parola di Dio nella liturgia e nella vita” per l’anno pastorale 1981–1982*, Milano, 1981.

³¹ Vö. ET 2, 12, 24, 52; EN 13, 15, 41–42, 76; VC 9, 18, 65, 66, 68, 69; ÚK 15, 18, 22; MSZKI 7, 9, 10, 11.

³² Vö. VC 18, 52; RD 3.

evangelizálás órája. Fel kell hagynunk azzal, hogy az evangéliumi egyszerűséghez külső támasztékokat keressünk.³³

15. A szépség szemlélése fokozatosan alakítja ki bennünk az esztétikai érzéket. A fizikai szépségre összpontosító mai világban minél hamarabb újra fel kell fedeznünk az igazság és a szeretet szépségét: „A szépség fogja megváltani a világot.”³⁴ A *Vita consecrata* arra ösztönöz bennünket, hogy az isteninek egyfajta *filokáliáját*, az isteni szépség iránti szeretetet³⁵ alakítsuk ki magunkban, amelyre a keleti kereszténység különösen is érzékeny. Meg kell nyitnunk fokozatosan szívünket Isten csodás tettei előtt,³⁶ melyeket elsősorban Fiában nyilvánított ki: szép a Mester keze, aki gyógyít és áldást oszt, szép a tekintete,³⁷ szép a Hírnök lába, aki békét hirdet, szép a Pásztor, aki vezet bennünket.³⁸ Krisztusnak azonban a véres és leköppött arca is szép, mert feltárja irántunk érzett szeretetének mélységét.³⁹ Kalazancius arra hívott bennünket, hogy szemléljük a megfeszített Krisztust⁴⁰ és életének misztériumait, hogy fokozatosan ugyanazok az érzelmek alakuljanak ki bennünk, amelyek benne megvoltak. Ma is, mint mindig, szükséges, hogy a lelkipásztori tevékenységet megelőző lépés a szemlélődés gyakorlása legyen,⁴¹ hogy felfedezhessük Isten képmását a gyerekek és a fiatalok ezeregy arcán, azt a képmást, amely láthatóvá válik ártatlanságukban, az evangéliummal való összhangjukban, eszményeikben, képességükben az elköte-

---

³³ Vö. NMI passim; MSZKI passim.

³⁴ FJODOR MIHAJLOVICS DOSZTOJEVSZKIJ: *A félkegyelmű*, Jelenkor, Pécs, 2002.

³⁵ Vö. VC 19, 111.

³⁶ Vö. MIGUEL ÁNGEL ASIAIN: *La experiencia de Dios en el escolapio*, Ed. Calasancias, Madrid, 1992. (Materiales 8.); magyarul: *A piaristák istentapasztalata*, kéziratban.

³⁷ Vö. Mk 10,21

³⁸ Vö. Jn 10,14

³⁹ Vö. VC 24.

⁴⁰ CC 44; Konst 39; Vö. NMI 25–26.

⁴¹ Vö. NMI 15.

leződésre, jelen van azonban, még ha rejtetten is, a szenvedésben, a szegénységben, a tudatlanságban és a bűnben is.⁴²

16. Az imádsághoz szorosan kapcsolódik a *mérlegelés*.⁴³ Talán valamelyest elhanyagoltuk, pedig a keresztény és a kalazanciusi hagyomány egyik legértékesebb eleme, amelyet manapság kezdünk újra felfedezni. Meggyőződésünknek kell lennie, hogy az egyének és csoportok legjobb szándékai is kudarcra vannak ítélve, ha nem végeztek alapos, imádságos mérlegelést. Az imádság és a meghallgatás komoly gyakorlásáról van szó: oda kell figyelni a személyes és a környezeti tényezőkre, s főképpen a Lélek hangjára, hogy a szentháromságos élet⁴⁴ – a benne való részesezésre kaptunk meghívást – valósággá válják az egyénekben és a struktúrákban. A keresztény nevelőnek, hogy hatékonyan közreműködhessek a tanulók és a közösségi élet növekedésében, mesterien kell értenie az imádságos mérlegelés művészetéhez.

17. Mi, piaristák mint nevelők a szó emberei vagyunk: a tanteremben, a hitoktatásban, a liturgiában és a személyes beszélgetésben. Erről soha sem mondhatunk le. Mára a szó azonban erejét veszítette, elértéktelenedett a tömegkommunikációs eszközök rabságában. Ebből származik az igény, hogy a szó tanúságtétellé válják, s ily módon megmutathassa felebarátainknak a Krisztusban való élet egyéneket és közösségeket átalakító erejét: „*A mai embert inkább érdeklik a tanúk, mint a tanítók, és ha mégis hallgat a tanítókra, azért teszi, mert ők egyben tanúk is.*”⁴⁵ Nem könnyű ez a tanúságtétel. Mi, akik korunk gyermekei vagyunk, előnyben részesítet-

---

⁴² Vö. ÚK 23; NMI 16; CELAM: *Documento de Puebla*, 31–39, BAC, Madrid, 1979.

⁴³ Vö. VC 73; ET 6. (Hagyományosan ezt *megkülönböztetésnek* mondják. – *A ford.*)

⁴⁴ Vö. VC 14–22.

⁴⁵ EN 41.

tük a foglalkozásunkat – az igazgatói, a tanári, a gondnoki vagy a lelkipásztori munkát – személyünk értékességével szemben. Meglehet, hogy komoly hiányosságok találhatók emberi-keresztény érettségünkben, és engedjük, hogy az aktivizmus irányítson minket, ami kevés lehetőséget ad saját növekedésünkre.

Élet a megszenteltség frontvonalán és a szegény gyerekek nevelésében

18. A szerzetesélet, a Krisztus által alkotott új ember jele, a *frontvonalon* találja meg helyét:⁴⁶ új korszakkal kell szembenéznie, elő kell vételeznie azt a tanúságtétel prófécijával – melynek nagyobb ereje van a vádolásnál –, „lelki ellenszernek és terápiának”⁴⁷ kell lennie, provokáló tetteket kell végbevinnie, amelyek megkérdőjelezik a behódoló társadalmi viselkedésformákat, és az eszményi jövő felé haladásra hívnak.⁴⁸ Kalazancius a frontvonal embere volt: szembefordult a kirekesztettséggel, az anyagi és erkölcsi szegénység következményével, előmozdította a hit és tudomány közti párbeszédet (*pietas et litterae*), és magáévá tette a megreformált szerzetesrendek születő lelkiességét. Ezért adott eredeti választ kora kihívásaira.⁴⁹ Ha valaki a frontvonalon van, az készenlétet és nagylelkűséget feltételez. A fogadalmak, a boldogságmondások szellemének tükrői,⁵⁰ éppen az Isten és a felebarát iránti szeretet nagylelkű kifejeződései: „Tisztaságban élünk hűségesen, szegénységben örvendező lélekkel, és engedelmisségben tanulékony szívvel, hogy Istenhez minél jobban ragaszkodva testvéreink szükségleteire készségesebben figyeljünk.”⁵¹

---

⁴⁶ ÚK 9.

⁴⁷ VC 87.

⁴⁸ Vö. VC 84–93.

⁴⁹ Vö. *Emlékirat Michelangelo Tonti bíborosnak* (1621).

⁵⁰ Vö. VC 33.

⁵¹ Konst 16.

19. A megszentelt tisztaság⁵² „teljes és erőteljes kifejezése az Isten iránti végtelen szeretetnek, amely az embert szabaddá, mély örömmel elteltté és küldetése teljesítésére készé teszi. Így a megszentelt személyek segítik tájékozódni a fiúkat és lányokat, hogy teljes mértékben kibontakoztassák szeretőképességüket, és elérjék személyiségük teljes érettségét.”⁵³ Azáltal, hogy vállaljuk, „mindenkinek mindenévé válunk, egy tágasabb család atyjává leszünk”.⁵⁴ Az a tény, hogy Jézus követésének ezt a sok testvérünk által megélt módját olykor súlyos ellentánúságtételek által elhomályosítva látták az emberek, figyelmes mérlegelésre ösztönöz bennünket és arra, hogy segítsük a következetességet a megszentelt személy életének minden szakaszában. Az érett tisztaság lehetővé teszi a nemek közötti diszkrimináló magatartásmódok megszüntetését és azt, hogy a férfi és nő közötti kapcsolatot úgy éljük, mint elfogadást, a női értékek megbecsülését,⁵⁵ mint derűs párbeszédet és alkalmat saját tapasztalataink tisztázására és megtisztítására.⁵⁶

20. Kalazancius a tiszteletreméltó szegénységet – ahogyan hívni szerette – az igazi alázat és a többi erény anyjának tekintette, a rend legerősebb védelmének, ugyanakkor különleges érzékenység forrásának, amellyel képesek vagyunk meghallani a szegények kiáltását, és alkalmassá válunk nevelésükre.⁵⁷ A kreativitás olyan intézmények létesítésére, amelyek kifejezik Isten előnyben részesítő szeretetét a szegények iránt, megszentelt szegénységünk felelősen és nagylelkűen megélt tapasztalatából forrásozik.⁵⁸ Az önkén-

---

⁵² Vö. ET 13–15; VI. PÁL PÁPA: *Sacerdotalis coelibatus* (1967); Vö. ERNESTO BALDUCCI: *Perché i preti non si sposano*, Nuova Accademia, Milano, 1962.

⁵³ Vö. MSZKI 26.

⁵⁴ Konst 52. Vö. CC 34.

⁵⁵ Vö. VC 57–58; II. JÁNOS PÁL: *Mulieris dignitatem* (1988).

⁵⁶ Vö. MSZKI 25.

⁵⁷ Vö. CC 4 és 137; Konst 62.

⁵⁸ Vö. ET 16–22.

tes szegénységet, ahogyan misztikus tapasztalatában Kalazancius értette, manapság elvetik. Át kell ölelni a szegénységet, követvén a szegény Krisztust. Az önkéntes szegénységnek, a testvériség forrásának ki kell fejeződnie abban, hogy a testvérek megosztják egymással lelki és apostoli tapasztalataikat, és osztoznak a mai emberek, főként a rászorulóknak és a szenvedők örömeiben, reményeiben, szomorúságaiban és aggodalmaiban.⁵⁹

21. A *megszentelt engedelmisség* révén, mely „a többi erényt a lélekbe elveti, és az elültetett erényeket megőrzi”,⁶⁰ Krisztusba öltözünk, aki az Atya akaratát tette meg mindennapi kenyerévé.⁶¹ Hozzá hasonlóan keressük, előljáróinkkal együtt, azt a konkrét módot, ahogyan hozzá tudunk járulni Isten országának építéséhez.⁶² Hisszük: ő küldött bennünket, hogy minden képességünket a küldetés szolgálatába állítsuk, hogy kreatívak legyünk, csoportmunkát végezzünk, és elkerüljük az egyénieskedés kísértéseit. Rendünk jelenlegi helyzetében, amikor át kell alakítanunk közösségeinket, intézményeinket, és területi átrendezés vár ránk, késznek kell lennünk, hogy le tudjunk mondani egy hely, munkakör, kialakult élethelyzet vitathatatlan biztonságáról, és oda menjünk, ahová az Úr kéri az engedelmisség által,⁶³ készségesen mondván Máriával: „*Legyen nekem a te igéd szerint*” (Lk 1,38).

22. Karizmánk értelmében történő elkötelezettségünk a szegények nevelése mellett megköveteli, hogy magunkévá tegyük látásmódjukat, hogy *dél felől* vagy *a történelem ellenkező oldaláról* nézzük a világot, aminek kevés hely jut a nagy tömegkommunikációs eszközökben. Keresnünk kell a valószínű érintkezést a nincstelennel, miként azt Kalazancius

---

⁵⁹ Vö. GS 1.

⁶⁰ CC 99.

⁶¹ Vö. Jn 4,31-34

⁶² Vö. ET 23-29.

⁶³ Vö. Konst 75.

tette. Az evangélium bölcsességéből és a történelmi tapasztalat értékeiből tanulva olyan eszményre kell törekednünk, amelyet realista pedagógiával érhetünk el: tudatosítjuk a nehézségeket, az eljárásmodok ellentmondásait, és következetességet követelünk meg egyénektől és csoportoktól egyaránt.

Életszentség: egyházi felszólítás

23. „Az a távlat, amelyhez egész lelkipásztori tevékenységünket igazítanunk kell, az életszentség távlat”,⁶⁴ ezt kell minden célkitűzésünk alapjának tartanunk. Az életszentség nyilvánvalóan nem mellékes díszítőeleme az egyháztannak, sőt annak belső dinamikájából szükségszerűen fakad.⁶⁵ A keresztény ember, főleg korunkban, nem elégedhet meg felületes vallásossággal. A fentebb idézett mondattal II. János Pál pápa megismétli Jézus felhívását: „Legyetek tökéletesek, miként mennyei Atyátok tökéletes” (Mt 5,48), és Szent Pálét is: „Az az Isten akarata, hogy megszentelődjete” (1Tessz 4,3). A szentséget nem szabad furcsa fogalomnak tartanunk, inkább Jézus baráti ajánlatának, hogy növekedjünk az Atya elképzelései szerint, akit ő testesít meg, és ő tár fel. Olyan javaslat ez, melyet karizmánkból fakadóan elfogadunk, és felkínáljuk gyerekeknek, fiataloknak és felnőtteknek „mint elérendő nevelési célt”.⁶⁶ Az, hogy az egyház különböző tagjai egyként törekednek a szentségre, lehetővé teszi, hogy csodálatos összhangban legyünk a világiakkal és azokkal, akiket nevelünk.⁶⁷

24. Hivatásunk az életszentségre egyszerre igényes és rugalmas. Igényes, mert Krisztusért mindent el kell hagynunk.⁶⁸ A szerzetesek esetében ez a semmihez sem ragasz-

---

⁶⁴ NMI 30; MSZKI 12-13.

⁶⁵ Vö. NMI 30.

⁶⁶ VC 93; vö. VC 96; NMI 30; ÚK 8.

⁶⁷ Vö. ÚK 13.

⁶⁸ Vö. Mt 4,18-22; 19,21.27; Lk 5,11

ködés jeleivel történik, miként azt az apostoloknál látjuk. Ezért hívták a megszentelt életet *apostoli életnek*. Rugalmas, mert nem elvont vagy csak zseniknek való radikalitásról van szó, hanem emberi radikalitásról, amelyet *az életszentség pedagógiája* irányít, képes alkalmazkodni minden ember ritmusához, és biztosítja, hogy egyéni és közösségi segítséget kapjunk hozzá.⁶⁹

25. Az életszentségtől függ az apostoli termékenység, a szegények iránti nagylelkű szeretet és az, hogy hivatásunk mennyire vonzó a mai fiatalok szemében.⁷⁰ A piarista szerzetes szolgálatában ennek konkrét következményei vannak. Az életszentség kifejeződik abban, hogy miként bánik az egyes tanulókkal: megéreztetni velük, hogy szereti őket;⁷¹ oktató-nevelő munkájába bevezeti a kifejezett tanúságtételt Isten országának javairól, élettől sugárzik, a szabadság és szeretet légkörét teremti meg maga körül, s ekképpen segíti a fiatalokat növekedni emberségben a Lélek vezetésével.⁷²

Piarista életterv

26. Mi, piaristák Kalazanciushoz hasonlóan követjük az evangélium útját. A kimeríthetetlen tartalmú evangéliumot többféle megközelítésmóddal olvashatjuk. Ha a szentek látásmódjával nézzük, mely nem akarja elszegényíteni vagy eltorzítani, jobban megragadjuk gazdagságát. Ha vannak dolgok, amelyek csak a szív szemével láthatók, Kalazancius, aki szenvedélyesen szerette Istent, és lelkesedett a nevelésért, úgy ismerte Krisztusnak, a jó Mesternek felfoghatatlan gazdagságát, ahogyan csak kevesen. A kalazanciusi látásmód megmaradt a Konstitúciókban, amely megfogalmazza a piarista életmódot. Ezért a Konstitúciókat tanulmányoznunk kell, életünket állandóan hozzá kell igazíta-

---

⁶⁹ Vö. NMI 31.

⁷⁰ Vö. VC 93.

⁷¹ Vö. VC 96, 39.

⁷² Vö. VC 96.

nunk, szeretnünk kell, és személyes integrációnk segítőjének kell tartanunk.

27. Az evangéliumi és kalazanciusi lelkiesség által felkínált életminőséget minden piaristának érdemes belefoglalnia személyes életervébe, amelyet hozzáigazít konkrét életkörülményeihez és (a helyi, provinciai és egyetemes rendi) közösség terveihez. Ha tervet követve élünk, szilárd-ságot kapunk elhatározásainkhoz, előmozdítja a részvétel és a hozzátartozás érzését, s nem engedi meg, hogy oly sok kortársunkhoz hasonlóan szétforgácsolódjunk.

2. KOINÓNIA: Újraindulás Krisztustól

Isten misztériuma: alapvető vonatkozási pont

28. A szentháromságos Isten kommunió: neki szentelni magunkat azt jelenti, hogy belépünk a szentháromságos *koinóniába*, amire meghívást kapott az egész emberiség. Létezésünk középpontjának és örömének kell lennie ennek.⁷³ A szerzetes a testvéri közösségben fejezi ki ezt a csodás valóságot. Ebből származik a *küldetés*: fel kell kínálnunk másoknak az isteni és emberi koinóniát, melyet megélünk. A *kommunió* önmagából fakadóan válik küldetéssé.⁷⁴ E három tényező – megszentelődés, kommunió, küldetés – mindegyikének minőségét a másik kettőn lehet lemérni, s mindegyiket a másik kettő közvetíti.⁷⁵ E háromnak kölcsönösen szüksége van egymásra, mert *együttesen működnek*.

29. A szentségek közül az eucharisztia, az egyház életének „csúcsa és forrása”⁷⁶ az, amelyik legjobban kifejezi és létrehozza ezt a valóságot. Ezért veszünk részt minden nap szentmisén, és követvén az első keresztyének példáját,⁷⁷ állhatatosak vagyunk Isten igéjének hallgatásában és a kenyértörésben, hiszen a közösség ezek révén növekszik a testvériségben. Az eucharisztia közösségi ünneplése a leg-hitelesebb jele ennek.⁷⁸

A testvéri élet: a szerzetesélet egyházi jele

30. Van, aki úgy véli, hogy a közösségalkotás követelménye akadályt jelent küldetésünk végzése szempontjából, mintegy időpazarlás másodlagos kérdésekre. Ha azonban a

---

⁷³ Vö. VC 41.

⁷⁴ Vö. VC 46.

⁷⁵ Vö. VC 72.

⁷⁶ Vö. II. Vatikáni Zsinat: *Sacrosanctum Concilium*, 10.

⁷⁷ Vö. ApCsel 2,42-46; 4,32-35; 5,12-16

⁷⁸ Vö. Konst 29, 30 és 44.

mai társadalomra nézünk, melyet névtelen egyedek alkotnak, akik egymással nem szolidárisak, drámai kirekesztettségben élnek, ami neheztelést és erőszakot szül, látjuk, hogy az emberek azt kérdezik, egyáltalán lehet-e másképpen együtt élni.⁷⁹ Sok fiatal számára ténylegesen a közösségi élet jelenti a legerősebb motivációt a szerzetesi hivatás melletti döntésben.⁸⁰ Ezért közösségeinknek Krisztus ajánlóleveleinek⁸¹ kell lenniük korunk emberei számára. Isten országának az Úr által megjelölt legkézzelfoghatóbb jele az evangéliumi testvériség: „Arról fogják megtudni, hogy tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást” (Jn 13,35). „Az egyház jelenlegi megújulását a kommunió és a közösség keresése jellemzi.”⁸²

31. A konkrét piarista élet a szolgálat szempontját előnyben részesítette a közösségi szemponttal szemben. Gyakran nem annyira közösséget alkotunk, hanem inkább munkacsoportot, sőt olykor rosszul működő munkacsoportot. Jézus hívása, hogy közösségben kövessük őt, sürget minket.⁸³ Jézus a Szentírásban klasszikussá vált pedagógiát vázol fel: Izrael maradékának, az élesztőnek, a kicsiny csoportnak a pedagógiáját, mely elővételezi a jövőt, és megkeleszti a tésztát. Ezért a jövő elővételezése ránk bízott felelősséget jelent. A testvéri közösségben élt szerzetesi élet arra hivatott, hogy *vonatkozási kultúrát*⁸⁴ teremtsen a családi, társadalmi és egyházi élet számára.

A közösség: a kommunió otthona és iskolája

32. Mi, szerzetesek arra hivatunk, hogy a kommunió szakemberei legyünk, a Szentháromságon belüli párbeszéd

---

⁷⁹ Vö. TÉK 10 és 54.

⁸⁰ Vö. Konst 37, 25.

⁸¹ Vö. 2Kor 3,3

⁸² TÉK 71.

⁸³ Vö. VC 45-51.

⁸⁴ Vö. VC 80.

örömteli visszatükröződései. A kommunió a kommunikációban fejeződik ki, és belőle táplálkozik.⁸⁵ Mivel Jézus mélységes koinóniában érezte magát övével, fokozatosan feltárta előttük tapasztalatát az Atyáról. Az egyének közötti kommunikáció jelen van az „elcsöndesedés-meghallgatás” pedagógiájában, melyet fentebb a Szentlélekkel kapcsolatban fejtettünk ki. Az elcsöndesedés azt jelenti, hogy megengedjük a másoknak önmaga kifejezését, félretesszük előítéleteinket, empátiát táplálunk iránta magunkban, igyekszünk megérteni motívumait és szempontjait. Valódi húsvéti gyakorlása ez a meghalásnak: meghalunk annak, ami bennünk torz, és újjászületünk a testvériségre. Ez a pozitív csönd. Ha ennek útján járunk, testvérünkkel fogunk találkozni.

33. Létezik azonban negatív csönd is: az álszemérem, a túlzott magunkba zárkózás, az intellektualizmus csöndje, mely megakadályozza annak megosztását, amit megélünk, vagy legföljebb csak eszmecserét tesz lehetővé. *„Mindez szomorú következményekkel járhat: a lelki tapasztalat észrevétlenül individualista jelleget ölt. Eredménye egy »ami engem illet« mentalitás, a másik iránti közöny, miközben a fontos kapcsolatokat lassanként a közösségen kívül kezdik keresni.”*⁸⁶ Jézus újra meg újra bizalmat szavazott tanítványainak, még ha nem is tudták teljesen megérteni őt, ha félreértették, vagy más foglalkoztatta őket. Fáradhatatlan türelemmel vetette el mélységes tapasztalatának magját, amely húsvétkor bölcsességgé és kommunióvá virágzott övéi szívében. Mi, akik barátai és tanítványai vagyunk,⁸⁷ arra hívattunk, hogy nyomába lépjünk, és előmozdítsuk *„a kommunió lelkiségét, ezt kell nevelési elvként magunk elé tűznünk mindenütt, ahol embert és keresztényt formálnak, mindenütt, ahol az oltár szolgái, a megszen-*

---

⁸⁵ TÉK 29.

⁸⁶ TÉK 32.

⁸⁷ Vö. Jn 13,35

telt személyek és a lelkipásztori munkatársak képzése folyik, mindenütt, ahol családok és közösségek létrejöttét segítik.”⁸⁸

34. A közösség feladata az is, hogy közös felelősséggel vállalt küldetés kifejeződése legyen. Ez megköveteli, hogy komolyan vegyük szolgálati tevékenységeink megtervezését, megvalósítását és kiértékelését. Ekkor ugyanis – mind-egyikünk sajátos feladatai szerint – megvalósítjuk a közös felelősségvállalást.

35. Különösen fontosak a közösség összejövetelei, a hivatalosak és a nem hivatalosak, melyeket szorgalmazni kell, mivel a közösségi élet gerincét adják. A testvéri élet középpontja a *közösségi imádságos mérlegelés*,⁸⁹ amelyre személyes mérlegeléssel készülünk. Ha az engedelmességnek át kell járnia egész szerzeteséletünket, nemcsak a közösséggel szembeni engedelmisséget kell ápolni – az előljáró közvetítése révén –, hanem a közösség engedelmisségét⁹⁰ is Isten tervével szemben. A rendháznak, a rendtartománynak és az egész rendnek fel kell tennie magának a kérdést, hogy mit akar tőle az Úr. Ez a kérdés előmozdítja „a merészséget, a kreativitást és az életszentséget”⁹¹ szerzeteséletünkben és nevelői szolgálatunkban. A mai társadalomban, ahol gyakran egyes csoportok nyomásgyakorlása révén születnek döntések, ami azután feszültségekkel, bosszúsággal és tévedésekkel jár, az imádságos mérlegelés gyakorlása a szerzeteseknél emberi, társadalmi és evangéliumi érettség vonatkozási pontjává válik.

36. Mi, piarista szerzetesek ezenfelül osztozunk Kalazanci Szent József spirituális örökségén azokkal a szerzetekkel, akik védőszentjüknek választották őt, és tőle merítették ihletet lelkiségükhöz és pedagógiájukhoz. Velük együtt alkotjuk a *Kalazanciusi családot*. A piarista közösség a

---

⁸⁸ NMI 43; Vö. ÚK 28–29.

⁸⁹ Vö. VC 92; ÚK 43.

⁹⁰ Vö. Konst 74–75.

⁹¹ Vö. VC 37.

maga különböző szintjein (helyi, rendtartományi és egyetemes rendi szinten) előmozdítja velük a testvéri kapcsolatot, a karizmákat érintő kölcsönös gazdagítást és az együttműködést a szolgálatvégzés terén.

37. A rendtagok ápolják kapcsolataikat a helyi egyházzal,⁹² akik pedig papok közülünk, tekintsék magukat az egyházmegyei papság tagjainak.⁹³ Részesei annak a keresztény közösségnek, amelynek meg kell lennie intézményeinkben.⁹⁴ Egységben e közösség világi tagjaival gazdagítanak, és gazdagodnak,⁹⁵ ugyanakkor pedig tanúságot tesznek a tanulók előtt a különböző életformákról,⁹⁶ s ekképpen segítik őket hivatásuk megválasztásában. Egyházi érzékünknek ki kell nyilvánulnia a többi szerzetessel és világgal való kommunikációban is, különösképpen azokkal, akik oktatással-neveléssel foglalkoznak. A szerzetesközösségen belüli kommunikáció gyakorlása megkönnyíti saját hitünk megvallását más környezetben is, egyszerű szavakkal, melyeket mindenki megért, és átérez.

A közösség: a képzés iskolája

38. A szerzeteséletet, de különösképpen a piarista rendet, melynek küldetése a nevelés, iskolának kell tekinteni.⁹⁷ A közösség az, ahol személyként növekednünk kell, és ahol segítenünk kell egymást hivatásunk teljességének elérésében.⁹⁸ Amikor iskoláról beszélünk, mindig növekedésről, tervről, tanárokról és tanítványokról van szó. Ez a folyamatos képzés témájához vezet bennünket,⁹⁹ mely „a szerzetesi

---

⁹² Vö. Konst 93; ÚK 32.

⁹³ Vö. II. Vatikáni Zsinat: *Christus Dominus*, 34.

⁹⁴ Vö. Reg 99, 115.

⁹⁵ Vö. ÚK 13.

⁹⁶ Vö. MNI 46.

⁹⁷ Vö. MSZKI 7-11.

⁹⁸ Vö. ÚK 14.

⁹⁹ Vö. Konst 35 és 114.

megszenteltség belső követelménye”.¹⁰⁰ A folyamatos képzés saját helye pedig a közösség, mind a helyi és a rendtartományi, mind az egyetemes rendi szintű közösség. A szerzetesnek „mindenekelőtt azt kell elsajátítania, hogy képes legyen tanulni mindenegyres napon saját közösségétől, testvéreitől és nővéreitől, a mindennapi dolgokból, legyenek azok megszokottak vagy rendkívüliek, az imából és az apostoli fáradozásból, örömben és szenvedésben, egészen a halál pillanatáig”.¹⁰¹

39. Ennek az iskolának különlegesen fontos területe az imádságra való képzés.¹⁰² Alázatra van szükségünk, hogy tanuljunk, valamint éleslátásra az imádság nagy mestereinek – mint Avilai Szent Teréz¹⁰³ vagy Keresztes Szent János és mások – kiválasztásában, hűségre a fokozatos növekedéshez és a szabadsághoz, hogy beszélni tudjunk saját imádságos tapasztalatunkról.

40. A folyamatos képzés konkrét tervek kivitelezése által történik,¹⁰⁴ ami lehetővé teszi, hogy megismerkedjünk egyházi dokumentumokkal, aktuális teológiai, nevelési, lelkipásztori, kulturális és szociális elgondolásokkal, s ily módon megszokott látásmódunkat meghaladhassuk. Pusztán ez azonban még nem elég, de a saját tantárgyunkban történő *továbbképzés* sem. Elsődlegesen arra kell összpontosítanunk, hogy saját életünket és emberi-szerzetesi személyes növekedésünket egzisztenciálisan rendbe tegyük. Ha nevelőkként átfogó nevelésről beszélünk, akkor ezt magunkra is alkalmaznunk kell. A *Vita consecrata* dokumentum által megjelölt szempontok¹⁰⁵ mindent átölelnek, és kölcsönösen kiegészítik egymást: élet a Szentlélekben, em-

---

¹⁰⁰ VC 69. Vö. Konst 114.

¹⁰¹ ÚK 15.

¹⁰² Vö. NMI 32–34.

¹⁰³ Vö. NMI 34. Kalazancius kifejezetten ajánlja, hogy olvassuk Avilai Szent Teréz *A tökéletesség útja* című könyvét (EP 2860. levél).

¹⁰⁴ Vö. ÚK 15.

¹⁰⁵ VC 71.

beri és testvéri dimenzió, apostoli dimenzió, kulturális és szakmai dimenzió, valamint a karizmát érintő dimenzió. A folyamatos képzés programjainak mindezt tartalmazniuk kell, s a programokat pontosan meghatározott időpontokhoz kell kötni, hogy hatásosabbak legyenek.

41. A szerzeteséletet úgy is felfoghatjuk, mint azok lelki növekedésének iskoláját, akikkel kapcsolatban vagyunk. Lelki atyaságunkból fakadóan sugároznunk kell a „keresztény élet magas fokát”,¹⁰⁶ és másokat is meg kell rá hívunk. Manapság az emberek között nagy igény van a személyiség kibontakoztatására, a lelki növekedésre – ez jól látszik abból, mekkora vonzerővel rendelkeznek az önmegvalósításban segítő csoportok és a szekták. Ha mi nem nyújtjuk az embereknek Krisztus kristálytiszta vizét, fertőzött víztárolókból fognak inni. Ez a perspektíva számtalan lehetőséget kínál a világiakkal való foglalkozásra, amelyet igyekszünk végezni.¹⁰⁷ Közösségi dialektikába vezet be bennünket, amelynek olyan szempontokat kell értékelnie, amelyek látszólag ellentétesek, mégis harmonikusan össze kell egyeztetni őket. Ilyenek például: nyitottság a világ iránt és távolságtartás tőle, közösségi élet és külső munka, élni saját szerzetességünket és segíteni a világiakat saját életállapotukban.¹⁰⁸

Kultúrák közötti párbeszéd és inkulturáció

42. *Kultúrák közötti párbeszéd*¹⁰⁹ állandó folyamatot értünk: saját kultúránk fölényeskedés és komplexusok nélküli bemutatását, előítéletek nélküli közeledést más kultúrákhoz, a bennük található értékek mérlegelését és értékelését, megfelelő közvetítő elemek keresését, hogy az evangéliumi örömhírt egy konkrét területen élni és közvetíteni lehessen.

---

¹⁰⁶ NMI 31.

¹⁰⁷ Vö. ÚK 8.

¹⁰⁸ Vö. CC 33–43; ÚK 31.

¹⁰⁹ Vö. MSZKI 65–68.

Ez a párbeszéd, mely kinyilvánítja kommuniónkat az emberi családdal,¹¹⁰ fontos segítséget jelent a beágyazódáshoz vagy inkulturációhoz¹¹¹ az új helyeken vagy a bevándorlók körében. A testvériség elmélyítéséhez is hozzájárul azokban a közösségekben, amelyekben különböző nemzetiségű rendtagok élnek, ilyen közösségből pedig idővel egyre több lesz. A megszentelt élet különösen alkalmas környezetet biztosít a párbeszéd fenntartására. Fontossága miatt nem szabad a párbeszédet a spontaneitásra hagynunk, sőt megfelelően elő kell készíteni, alkalmakat kell rá teremteni, rendszeresen el kell mélyíteni a témákat és követelményeket, amelyeket magával hoz.

Az idős rendtagok: a bölcsesség tanítói

43. Néhány rendtartományban jelenleg igen magasra nőtt az éltesebb korú rendtagok száma, akiket Konstitúcióink értelmében „különleges törődéssel és megkülönböztetett szeretettel”¹¹² kell felkarolnunk. Mivel a *tanításhoz* voltak szokva, elképzelhető, hogy félreállítva érzik magukat, amikor fel kell hagyniuk a tanítással. Fel kell készíteni őket erre az időszakra, és közreműködésükkel segíteni kell nekik, hogy megtalálják, mivel tudnak leginkább foglalkozni, s miképpen tudják kamatoztatni adottságaikat és tudásukat. Derűs jelenlétük és az, hogy jobban az imádságnak szentelik magukat, felbecsülhetetlen értéket jelent a közösség számára. Ha rendházainknak a lelkiesség iskoláinak kell lenniük, és intézményeink első helyre teszik a személyes és keresztény növekedést, az idős rendtagok, mint évek hosszú során érlelt jó bor, a bölcsesség hiteles tanítómesterei lesznek,¹¹³ és jelenlétük, az idős Kalazanciuséhoz hasonlóan, áldás lesz iskoláinkban. „Folytathatják azt, hogy ren-

---

¹¹⁰ Vö. Konst 26.

¹¹¹ Vö. Konst 94; II. JÁNOS PÁL: *Ecclesia in Africa* (1995); 59–62, 65; *Ecclesia in Asia* (1999), 21–22.

¹¹² Konst 30.

¹¹³ Vö. ÚK 6.

delkezésére állnak a fiataloknak és a felnőtteknek, mint a Szentlélek által vezetett élet ismerői”,¹¹⁴ képességeiktől és erőnlétüktől függően jelentősen hozzájárulhatnak a közösségek és az intézmények életéhez.¹¹⁵

Az előljáró pásztori szolgálata

44. Az előljáró küldetése a közösségben, melyet a „képzés iskolájaként” határoztunk meg, az, hogy valódi pásztor legyen,¹¹⁶ miként Konstitúcióink előírják: *„Annak a szerzetesnek, akire a tekintély gyakorlásának szolgálatát bízták, legfőbb és elsődleges feladata a testvérek lelkipásztori gondozása.”*¹¹⁷ Az *Újraindulás Krisztustól* című dokumentum az előljáró alapvető feladatának azt tartja, hogy *„fedezze fel újra a megszentelt élet értelmét és értékét”*, majd hozzáteszi: *„egyetlen előljáró sem mondhat le buzdító, a testvéreket segítő, javaslattevő, meghallgató és párbeszédet kezdeményező küldetéséről”, ő a szerzetesélet minőségének őrzője.*¹¹⁸ Hozzá vagyunk szokva, hogy az előljáró feladatának szervezési feladatok ellátását tartjuk, s nem egykönnyen tudunk felfogásunkon változtatni, hogy az előljárót elsőrendűen pásztornak tekintsük. Kétségtelen, hogy fokozatosan kell előrehaladnunk, itt viszont kötelességszerű dologról van szó, ha szerzeteséletünk minőségén komolyan javítani akarunk. Ki kellene találni valamilyen képzési rendszert azoknak a rendtagoknak, akiket ezzel a szolgálattal bíztak meg.

---

¹¹⁴ MSZKI 58.

¹¹⁵ Vö. VILÁGIAK PÁPAI TANÁCSA: *Az idős ember méltósága és küldetése az egyházban és a világban* (1998).

¹¹⁶ Vö. CC 258, 283.

¹¹⁷ Konst 79.

¹¹⁸ Vö. ÚK 14.

Hivatásgondozás és imádságos mérlegeléssel végzett képzés

45. A hivatásgondozás felelőseinek találkozója – a melyet Rómában tartottunk, és 2001 januárjában fejeződött be – vonatkozási pontot jelent, egyrészt az ott megfogalmazott irányelvek és feladatok miatt, másrészt pedig a találkozó keltette reménység miatt.¹¹⁹ A piarista rend magáévá teszi és szorgalmazza az ott megfogalmazott programot (felkészítés, alapvető struktúrák, készség), és minden rendtag elkötelezettségére számít ebben a munkában, hogy a hivatásgondozás koordinátorai soha ne érezzék magukat magányos munkásoknak. Mivel a hivatásgondozás onnan is kiindul, hogy „gyertek, és nézzétek meg”,¹²⁰ meghívást kaptunk, hogy rendházainkat hivatásokat ébresztő közösségekké alakítsuk.¹²¹ Olyan közösségekké kell válnunk, amelyek nyitottak azon fiatalok előtt, akik szeretnék megismerni karizmánkat. Olyan értékes szerzeteséletet kell élnünk, amely vonzó a jelöltek szemében, és bátorítólag hat rájuk. Kétségtelen, hogy mindez az evangéliumra összpontosító egyéni és közösségi megtérést követel tőlünk.

46. A kezdeti képzésnél figyelembe kell venni az egyházi és a rendi dokumentumokat, továbbá azokat az útmutatásokat, amelyek a növendéknevelők találkozóin születtek.¹²² A hasonulás Krisztushoz, a személyes érettség, a készség a szegényekkel való nevelő és lelkipásztori foglalkozásra: elhagyhatatlan képzési elemek. A képzést végző

---

¹¹⁹ Vö. CONGREGACIÓN GENERAL: *La Pastoral Vocacional en las Escuelas Pías*, Roma 2002. (Materiales 21.)

¹²⁰ Vö. NMI 16. II. JÁNOS PÁL: *Pastores dabo vobis* (1992), 34–41.

¹²¹ Vö. Konst 97; CC 17; CONGREGACIÓN GENERAL: *Bamenda 2001*, Ed. Calasancias, Roma, 2002. (Cuadernos 24: 2.4.)

¹²² Vö. CONGREGACIÓN GENERAL: *Las granadas están abiertas. La Formación en las Escuelas Pías*, Ed. Calasancias, Roma, 2002. (Materiales 23.) Magyarul: A PIARISTA REND GENERÁLISI KONGREGÁCIÓJA: *Ajánljuk bátran hivatásunkat! A piarista hivatásgondozók első találkozásának záródokumentuma*, Róma, 2001. (kéziratban)

számára a gazdag, személyes és közösségi spiritualitás adja meg az alapvető kiindulópontot: élnie kell azt, amit tovább akar adni, vonatkozási ponttá kell lennie a képzésben lévők előtt. Ezt követi a megfelelő felkészülés, közvetlenül a neki kijelölt munka előtt. Intenzívebbé kell tenni a sajátosan piarista felkészülést. Az, hogy növendékeink külső oktatási intézményekbe járnak, egyfelől tágítja horizontjukat, másfelől viszont korlátozza annak lehetőségét, hogy elsajátítsák életelveinket, küldetésünk, lelkeségünk jellegzetességeit és a piarista rendhez tartozás érzését.¹²³ Biztosítani kell, hogy a képzés során ez a piarista szempont is érvényesüljön, s ennek érdekében konkrét terveket kell kidolgozni.

47. A hivatások nem kellő megvizsgálása veszélyezteti a kezdeti képzést és a képzési folyamatokat. Mivel aggódunk a kevés hivatás láttán, erős a kísértésünk, hogy alapos vizsgálat nélkül vegyünk fel embereket a rendbe.¹²⁴ Nem elegendő, ha a jelölt jó értelmi vagy apostolkodó képességekkel rendelkezik, de még az sem, ha őszintén él benne a vágy, hogy piarista legyen. Nagy odafigyeléssel kell elemezni személyiségének szilárdságát. Rendelkeznünk kell világosan megfogalmazott és használható válogatási kritériumrendszerrel a kezdeti képzés mindenegyres szakaszára, amely figyelembe veszi sajátos karizmánkat, életünket és küldetésünket, s alkalmaznunk is kell ezt a kritériumrendszert.

Interdemarkacionalitás és a kezdeti képzés minősége

48. A jó színvonalú képzés szükségessége, amelyet megfogalmaz a növendéknevelés direktóriuma (FES), megkí-

---

¹²³ Vö. 44° CAPÍTULO GENERAL: *Carisma y Ministerio: una historia que recordar, una historia que construir II*, Ed. Calasancias, Madrid, 1997. (Cuadernos 21.); GENERÁLISI KONGREGÁCIÓ: *A piarista szolgálat – A nevelés által evangelizálni Kalazancius stílusában*, Kalazancius tanulmányi Központ, Budapest, 1999.

¹²⁴ Vö. UK 18.

vánja, hogy most és a következő években provinciaközi képzési központokat hozzunk létre. A provinciai szintű növendékházak száma lecsökkent, mert szegényesek az eszközeink a képzési struktúrákhoz: mindenekelőtt kellő számú és felkészült növendéknevelő hiányzik. A provinciaközi képzési központok melletti döntésünk azt eredményezi, hogy reálisabban számíthatunk jól felkészült növendéknevelőkre és azok munkacsoportjaira, valamint infrastruktúrára és alkalmas tanulmányi központokra. Ezekhez az előnyökhöz hozzá kell még tennünk, hogy ily módon növekedni fog az egész rendhez tartozás érzése, az interkulturális nevelés és a nagyobb mozgástartományra történő felkészítés.¹²⁵ Ugyanakkor el kell kerülni, hogy ezekbe a központokba túl sokan kerüljenek, mert ez voltaképpen lehetetlenné tenné az egyénre szabott képzést; s ugyanígy arra is figyelni kell, hogy el ne szakadjanak teljesen származási helyüktől. Határozottan és nyomatékosan kérjük, hogy mindenki mondjon le részleges és a saját provinciájával kapcsolatos érdekeiről, és a képzés tekintetében gondolkodásunk lépje át a provinciák határait. Olyan neuralgikus pont ez, mely rendünk jövőjét erőteljesen befolyásolja.

49. Az utóbbi évek képzési tapasztalata, a növendékek új jellemzői (életkor, származás és kultúra), a mostani növendékek fokozatosan felismert ilyesfajta különbözőségei a régebbiektől, és a FES¹²⁶ jóváhagyása óta eltelt időszak is arra szólít bennünket, hogy a FES-t megvalósításának felülvizsgálatából kiindulva felfrissítsük.

50. A piarista életre történő képzés dinamikájában a kezdeti képzés céljainak elérését az bizonyítja, ha valaki – szabad döntéssel vállalva – a folyamatos képzés állapotá-

---

¹²⁵ Vö. CONGREGACIÓN GENERAL: *Bamenda 2001*, i. m. 3.2; 45° CAPÍTULO GENERAL: *La formación de nuestros religiosos y Reestructurar para revitalizar*.

¹²⁶ A FES-t az egyetemes káptalan hagyta jóvá 1991-ben, s a rákövetkező évben tették közzé.

ban él. Az egyének és közösségek elkötelezettségén túl szervezni kell provinciai, provinciaközi programokat és találkozókat, melyek elősegítik a folyamatos képzést annak minden dimenziójában. Különlegesen sürgető feladat, hogy azokkal a rendtagokkal foglalkozzunk, akik öt éven belül kerültek ki a növendékházból [quinquenio]. Hogy ez hatékony legyen, nagyon szigorúan kell szabályozni e foglalkozást, s nagyon fontos, hogy az egész rendben egységesen gondolkodjunk róla.

A világiak: nagy ajándék a Kegyes Iskoláknak

51. Nevelői és evangelizáló küldetését a piarista rend a világiakkal együttműködve fogja fel. Ezt a döntést II. János Pál pápa hozzánk intézett felhívása is megerősítette: *„Ebbe az elengedhetetlen nevelői és misszionáriusi munkába vonjátok be világi munkatársaitokat. Ők az alapító karizmájától vezetve valódi útitársaitokká és hatékony apostolokká válnak a gyerekeknek és az ifjúságnak ebben a lenyűgöző szolgálatában.”*¹²⁷ A világiak jelenléte nemcsak funkcionális. Elsősorban arról van szó, hogy a világiak jelenléte gazdagabbá teszi az egyházi tapasztalatot¹²⁸ azáltal, hogy ajándékcsere zajlik le Jézus kétféle követési módja között. *„A megszentelt életre szóló hivatás csak olyan integrális ekkleziológiában található rá a maga sajátos önazonosságára, amely a különféle hivatásokat a meghívottak egyetlen népén belül fogja fel. Ez az önazonosság pedig a jelszerpet és a tanúságtételt foglalja magában.”*¹²⁹ Azáltal, hogy kölcsönösen gazdagítják egymást, mind a rendtagok, mind a világiak számára tágasabb tér nyílik a kibontakozásra és a tanúságtételre.¹³⁰

52. Hogy ez a kölcsönös kapcsolat valóban gazdagító legyen, feltételezi, hogy a világiak és a szerzetesek alapo-

---

¹²⁷ II. János Pál pápa levele a 45. egyetemes káptalannak, 2003.

¹²⁸ Vö. REG 223.

¹²⁹ ÚK 31.

¹³⁰ Vö. MSZKI 15–21.

sabban megismerik a világiakra és a szerzeteséletre vonatkozó teológiát, hogy tisztázzák azokat az utakat, amelyeket az egyes rendtartományok külön-külön és együttesen kívánnak végigjárni, hogy kölcsönösen segíteni tudják egymást a részesedés különféle formáiban. A világiak részéről: kapcsolatuk a piarista renddel nagyobb mértékű és alaposabb képzést igényel a sajátosan kalazanciusi jelleget illetően. Mind a rendtagoknak, mind a világiaknak szükségük van képzésre az új ekkleziológia terén, hiszen a kommunió megkívánja, hogy a különböző hivatások között pozitív viszonyt alakítsunk ki.

53. A piarista rend és a világiak közötti kapcsolatformák közül különösen fontos az *együttműködés* a rend intézményeiben. Ez azokra vonatkozik, akik szakmai munkánkban osztoznak velünk. Ez biztosítja, hogy a rend sikeresen működjön a gyerekek és a fiatalok oktatása-nevelése terén. A *közös* (vagy megosztott) *szolgálat* esetében a világi munkatárs hívó magatartását is feltételezzük a nevelő munkában. Vannak olyan világiak, akik *karizmatikusan* vagy *karizmatikusan és jogilag* integrálódnak a piarista rendbe: ők fokozatosan részesednek a piaristák életében, küldetésében, lelkiiségében, ami Kalazancius tanítványaivá teszi őket, és munkatársakká abban a küldetésben, amelyet a rend kapott az egyháztól.

54. A rendtagok és a világiak közötti kapcsolatok piarista útja ugyanígy nyitva áll a szülők előtt is, sőt mindenki előtt, aki Kalazancius karizmáját a piarista renddel közöségben kívánja megélni.

Új közösségi struktúra felé

55. Az utóbbi években rendünk szorgalmazza az interdemarkacionalitást, de ezt még határozottabbá és kiterjedtebbé kell tenni. Evangéliumi indoklását a testvériség és a szolidaritás adja meg, melyeknek meg kell lenniük közöttünk, és konkrét tetteket követel. A szeretet és az egymás

közti szolidaritás globalizálása a legjobb válasz a gazdasági globalizáció kihívására. Az idők jeleinek egyikéről van szó, amely a szerzetesektől és a rendtartományoktól megkívánja az elszakadni tudás lelkületét és a nagylelkűséget, hogy új és bőséges élet fakadjon rendünk minden területén.

56. Provinciáink, különösképpen néhány ősi provincia helyzete azt mutatja, hogy többé nem lehetséges a vertikális növekedési séma – vagyis vannak provinciák, és ezek támogatnak viceprovinciákat, vikariátusokat –, mivel az erőforrások, különösképpen a személyi erőforrások hiánya megakadályozza ezt. Következésképpen annak szükségét látjuk, hogy mostantól horizontális sémában gondolkodjunk: személyek és javak cseréjében és megosztásában. E cselekvésmód megkönnyíti a fiatal demarkációk megszilárdulását, sőt lehetővé tesz új missziós megtelepedéseket. A motívumokat, amiért az interdemarkacionalitás mellett törünk lándzsát, alapvetően kettőre lehet visszavezetni: *vitalitás*, avagy támogatása a rend karizmánkat érintő és szolgálati minőségben való növekedésének, és a *működőképesség*, vagyis realizmus és rugalmasság, amikor döntéseket kell meghozni. Ennek az lesz az egyik következménye, hogy a demarkációk közötti szervezeti kapcsolat egységesebb lesz: földrajzi térségek vagy más közös vonások szerint.

57. Új alapítások esetében össze kell kapcsolnunk a közösség és a szervezés szilárdságát – elkerülvén a szétszóródást és intézmények elégtelen elindítását – a rugalmassággal a lehetőségek megragadásában, valamint az egyház és a társadalom igényeinek teljesítésére.¹³¹ Biztosítani kell, hogy a rendnek legyen terjeszkedési terve az improvizálás elkerülése érdekében. E terv kidolgozása során figyelembe kell venni

- az egyház hivatalos iránymutatásait,

---

¹³¹ Vö. CC 175–177.

- jelenlétünk minőségét és fontosságát,
- a hivatások születésének és a fejlődésnek a szempontját,
- a más provinciákkal és a világiakkal való együttműködést.

3. DIAKÓNIA: Krisztus küldetésének szolgálatában

A sajátos piarista szolgálat időszerűsége

58. A nevelő szolgálat a piarista szerzetesélet lényegéhez tartozik,¹³² amit egy negyedik fogadalommal, a tanítással fejezünk ki.¹³³ Helyesen megélt lelkeségünk jó minőségűvé teszi szolgálatunkat, ez pedig arra szólít fel, hogy még inkább szenteljük magunkat Istennek.¹³⁴ „Szüntelenül tartsátok szemetek előtt Jézus alakját, aki megáldja a gyerekeket: ez az ikonja *karizmatoknak*, amelyet értékes örökségként kaptatok Kalazanci Szent Józseftől, s amelyet az egyház is jóváhagyott.”¹³⁵ Megszentelt életünk eleven tapasztalatának mélységén túl az is nagyon fontos, hogy állandóan gondoljuk át nevelő munkánk filozófiáját és teológiáját, értékeljük ki, amit csinálunk, s folyamatosan mérlegeljük, mit kell másképpen csinálnunk.

59. Rendünkben igyekeztünk előmozdítani az egyháziasság érzékét,¹³⁶ tanítóhivatala révén pedig az egyház ismét hangsúlyozta szolgálatunk értékességét.¹³⁷ A legutóbbi pápai dokumentumok kijelentik, hogy a nevelés prófétikus elkötelezettség és elismert szolgálat [ministerium], és a fiatalokkal foglalkozás sürgős *lelkipásztori „beruházást”* igényel – ezt pedig védelmeznünk kell a különböző egyházi körökben felbukkanó meg nem értéssel szemben. Le kell győznünk a kísértést, ha fellépne, hogy felhagyjunk iskoláinkkal. Ezért a nevelői jellegnek, a gyerekekkel és a fiatalokkal való foglalkozásnak kell jellemeznie minden intézményün-

---

¹³² Vö. VC 72.

¹³³ Vö. Konst 3 és 113.

¹³⁴ Vö. VC 74; MSZKI passim.

¹³⁵ II. János Pál pápa levele a 45. egyetemes káptalannak, 2003.

¹³⁶ Vö. ANNIBALE DIVIZIA: *Dimensione ecclesiale dello scolio. Una diaconia per il Regno*, Ed. Calasanziane, Roma, 1996.

¹³⁷ Vö. VC 96, 97; MSZKI passim.

ket, legyenek azok iskolaiak vagy másmilyenek. Általában mi, piaristák szívesen, sőt szenvedélyesen végezzük egyházi szolgálatunkat, s az emberek nagyra értékelik intézményeinket, ez azonban nem elég. Világos választ kell adnunk a *kalazanciusi minőségbiztosítás* eredményeiből kiindulva, ez pedig a fejlődés útját jelöli ki számunkra. A választ minden egyes iskolának ki kell dolgoznia: négy évre szóló *fejlesztési program* vagy *terv* megvalósításával. Hasonlóképpen elő kell mozdítanunk a nem iskolai intézményeink kiértékelését is.

60. Szolgálatunk végzésében fontos, hogy figyelembe vegyük a pillanatnyi helyzetet, az ország törvényi szabályozását és a szülők kívánalmait. Ugyanakkor a Kalazanciusra való vonatkozást is elevenen kell tartanunk, amelynek mélyen át kellene járnia intézményeinket. Új irányultságra van tehát szükség, hogy valóban élesztő legyünk a nevelés területén, és a kalazanciusi stílus¹³⁸ legyen világos és közös ismertetőjegye minden intézményünknek.

61. A piarista szerzetes régen elkísérte a gyerekeket a város utcáin, ami a klasszikus görög-római kor pedagógusának szerepére emlékeztet, ez azonban egy mélyebb valóság jele: a piarista odafigyel a gyerekek és a fiatalok emberi növekedésére, tanulmányaira és lelki fejlődésére, ami nagyon fontos a nevelésben. A tanuló áll a középpontban, a nevelőnek pedig kísérni kell őt. Ekképpen nyer konkrét formát az, ahogyan Kalazancius meghatározott bennünket: *cooperatores veritatis*. Csúcspontját e pedagógia Isten ígéjének tolmácsolásában és a szentségek kiszolgáltatásában éri el, és belőlük táplálkozik. Elsőrendűen ezekben valósul meg a piarista papság.¹³⁹ A szerzetes itt gyakorolja lelki atyaságát, amelyről Kalazancius beszél, s amelyre felszen-

---

¹³⁸ Vö. GENERÁLISI KONGREGÁCIÓ: *A piarista szolgálat – A nevelés által evangelizálni Kalazancius stílusában*, i. m. passim.

¹³⁹ Vö. Konst 3; GIUSEPPE GRAMIGNOLI: *La genesi delle Scuole Pie dalla coscienza sacerdotale del Calasanzio*, EphCal (1985) 53.

teltségünk képesít. Lelkivezetők vagyunk: segítjük összes növendékeinket bennük rejlő értékeik kibontakoztatásában, ez pedig arra kötelez bennünket, hogy készüljünk erre a munkára, és munkatársainkat is bevezessük e feladatkörbe.

A nevelés: a társadalmi átalakulás élesztője

62. Minden intézményünknek, még a nem iskolaiaknak is, erőteljesen nevelő jellegűeknek kell lenniük. Különösen az iskoláknak a találkozás, a meghallgatás és a kommunikáció helyeinek kell lenniük, ahol a tanulók – fiúk és lányok – életbe ágyazottan érzékelik az értékeket. A csoportfoglalkozások és a derűs megbeszélések megkönnyítik a nevelést a békére és a vallásközi párbeszédre.¹⁴⁰ Az iskolának a kommunió és a különbözőségekre való odafigyelés terének, a társadalom és sokszor számos család által általában felkínált környezet alternatívájának kell lennie.

63. A nevelésben jelen van egyfajta megőrző, múlt felé tekintő tendencia, amely az iskolát már meglévő gondolkodásmódok és rendszerek megsokszorosító eszközévé teszi. Alighanem hiányzik bennünk a képzelőerő vagy a piarista karizma iránti érzékenység, hogy „merészséggel, kreativitással és életszentséggel”¹⁴¹ adjunk választ a szolgálataink terén felmerülő kérdésekre. Elő kell mozdítanunk magunkban és tanítványainkban is a hagyomány eleven és prófétai érzékét, amely ugyanakkor hű a váratlanul felbukkanóhoz is (a „*homo ineditus*”-hoz),¹⁴² a kreatív, új elgondolásokat és rendszereket kezdeményező emberhez.

64. A jövő az oktatók-nevelők kiválasztásától és kalazanciusi szellemben történő képzésétől függ. Amikor a vi-

---

¹⁴⁰ Vö. MSZKI 44, 46; NMI 55.

¹⁴¹ Vö. VC 37.

¹⁴² Ernesto Balducci piarista atya alkotta meg a két kifejezést: *homo editus* (a tényleges, itt és most létező ember) és *homo ineditus* vagy *absconditus* (az ígéretes és lehetséges ember): Testimonianze VII-IX (1992) 65.

lágiaknak és a szerzeteseknek közös képzési programokat szervezünk, érdemes kiemelni a tanárság hivatásjellegét, s azt, hogy a tanár az egyház nevelői és megszentelő küldetésének részesévé válik.¹⁴³ Az, amit az oktatók-nevelők nevelői minőségének érdekében teszünk, százszorosán megterül a gyerekek és a fiatalok életében.

65. A felnőttek oktatása, mely magában foglalja támogatásukat is, szükséges, egyházi és karizmánkból fakadó feladatunk manapság. A gyerekek és a fiatalok sokkal mélyebben a felnőttek gyümölcsei, mint amennyire általában gondoljuk. Azáltal, hogy rendünk részt vesz a családok nevelésében és lelkipásztori gondozásában, a gyerekek teljesebb nevelését biztosítjuk. Szorosabban kapcsoljuk a családokat intézményeinkhez, oly módon, hogy a természetes nevelők¹⁴⁴ és a foglalkozásuknál fogva nevelők¹⁴⁵ mind ugyanazon vállalkozás részeseinek érezzék magukat. A közös felelősségvállalás és egymás tiszteletben tartása elővételezést jelent, és lökést ad ahhoz, hogy a társadalom is ezen az úton járjon.

Nevelés a szociális tevékenységre

66. Kalazancius újra meg újra kijelentette, hogy a Kegyes Iskolák Rendje elsősorban a szegény gyerekekért van. Ők állnak nevelési programunk középpontjában.¹⁴⁶ Ezt az elkötelezettséget, megszentelt életünk sajátosságát, ápolni kell már a kezdeti képzéstől kezdve, hogy senki se gondolja, hogy az csak a legelszántabbaknak és a legmerészeb-

---

¹⁴³ Vö. MSZKI 59; Vö. GENERÁLISI KONGREGÁCIÓ: *A piarista szolgálat – A nevelés által evangelizálni Kalazancius stílusában*, i. m. 28 b 9.

¹⁴⁴ Vö. NMI 47; II. JÁNOS PÁL: *Familiaris Consortio* (1981), passim.

¹⁴⁵ Vö. MSZKI 47; GENERÁLISI KONGREGÁCIÓ: *A piarista szolgálat – A nevelés által evangelizálni Kalazancius stílusában*, i. m. 28 b 10.

¹⁴⁶ Vö. CC 4, 198; Konst 7, 85; REG 96; VC 84: „Semmit sem szabad elébe helyezni a személyes szeretetnek Krisztus iránt és a szegények iránt, akikben ő él.”

beknek van fenntartva.¹⁴⁷ A szegények melletti elkötelezettségünk ösztönzés kell, hogy legyen az alaposabb, karizmánkat érintő és szakmai képzésre, valamint a folyamatos, sajátos szociális érzék által motivált továbbképzésre.¹⁴⁸

67. A szegénység földrajza és szociológiája világosan megmutatja az általános nagy szegénységet délen, de azt is, hogy a gazdag országokban is sok helyen megtalálható. A tények arra figyelmeztetnek, hogy állandóan vizsgáljuk meg, hol élünk és tevékenykedünk. E témáról szóltak az utóbbi egyetemese káptalanok, s nemrégiben a Katolikus Nevelési Kongregáció is: *„A szegények előnyben részesítése megkívánja, hogy egyénileg és közösségileg oly módon éljenek a szerzetesek, hogy készen legyenek életüket adni ott, ahol szükséges. Ez megkövetelhetné, hogy otthagyanak olyan intézményeket, amelyek bár jó hírűek, de nem képesek többé megfelelő képzési programot megvalósítani, következésképpen a megszentelt élet jellegzetességeit érvényesíteni. Ugyanis lehetnek iskoláink, amelyek didaktikai szempontból kiválóak, de hiányos a tanúságtételük a hiteles értékek mellett, s azok egyértelmű ajánlásában.”*¹⁴⁹

68. A nevelés a szociális tevékenységre minden piarista intézmény vagy tevékenység sajátos ismertetőjegye, mint-hogy maga Kalazancius akarta a társadalom megreformálását az iskolából kiindulva. A katolikus iskolát mindazonáltal manapság a szociális érzékre történő nevelés nyugtalanító deficitje sújtja. Az érzékenység a szociális dimenzióra változtatásokra kötelez bennünket: evangéliumibb szelleműnek kell lennünk, a kiválóság és felsőbbség logikáját fel kell váltania a szolgálaténak, olyan szívet kell kialakítanunk, mely felhagy az igazságtalansággal és az individualizmussal, és megnyílik a szolidaritás, az igazságosság és a

---

¹⁴⁷ Vö. MSZKI 70. „Aki nem akarja a szegényeket nevelni, annak nincs hivatása rendünkbe.” EP 1319. levél.

¹⁴⁸ Vö. NMI 52.

¹⁴⁹ MSZKI 75; Vö. NMI 49.

béke felé.¹⁵⁰ Nem felejtethjük el, hogy nyilvános, népi¹⁵¹ és ingyenes iskolaként születtünk. „Iskola mindenkinek” – kezdettől fogva, négyszáz éven keresztül ez volt a jelmondata a kalazanciusi iskolának Rómában a „Trasteverén” (1597–1997).

69. E logikát követve nevelő intézményeinknek különösen arra kell törekedniük, hogy *inkluzív iskola*¹⁵² legyenek, amely befogadja a szegényeket a szegénység és az elhagyatottság legkülönbözőbb formájában: bevándorlókat, iskolai kudarcokkal küszködő vagy zavaros családi háttérű tanulókat, az iskolai rendszerből kirekesztetteket, olyan fiatalokat, akiknek kiegészítő tanulmányokra van szüksége, hogy munkát kaphassanak; stb. Keresnünk kell az anyagi lehetőségeket és megoldásokat, hogy e szándékunkat megvalósíthassuk. A nem formális nevelés adott esetben válasz lehet ezekre a kihívásokra.¹⁵³

Evangelizáló nevelési terv

70. Az iskolai keretben történő evangelizálás, mely a piarista számára kikerülhetetlen feladat, felveti a kérdést, miként végezzük a vallásos nevelést, amikor tiszteletben kell tartanunk a tanulók és családjaik meggyőződéseit. Az úgynevezett *küszöb pedagógiája* terjed el fokozatosan: az iskola, a katolikus iskolát is beleértve, nem követeli meg a hit elfogadását, de elő kell készítenie azt. A nevelési terven keresztül meg lehet teremteni annak feltételeit, hogy a tanuló kialakítsa a keresés magatartását, segíteni lehet, hogy felfedezze létezését és a környező valóság misztériumát, s elér-

---

¹⁵⁰ Vö. MSZKI 69; 44° CAPÍTULO GENERAL: *Carisma y Ministerio I.*, i. m. 10.

¹⁵¹ Vö. Konst 90, 91; Reg 116.

¹⁵² Vö. *Por una escuela inclusiva*, EphCal 1 (2003) 12–13 és *Analecta Calasanciana* 87–88 (2002).

¹⁵³ Vö. Reg 125.

kezzen a hit küszöbéig.¹⁵⁴ Hogy megteszi-e vagy sem a lépést a hithez – elismerve, hogy a hit ajándék –, az szabadságának dolga. Ez a pedagógia támogatja a tanuló belső életét, a reflexiót, a kritikai látásmód kialakulását és a belső felszabadulást. Van, aki javaslatként éli meg, és segíti őt a hit melletti döntésben. Iskoláink ily módon a távol lévők lelkipásztori szolgálatának terepévé válnak. Másoknál pedig hozzájárul a keresztség elmélyítéséhez és a hitelesebb keresztény élethez. Egyképpen felkészít mindenkit a párbeszédre azáltal, hogy bemutatja a vallás jelentőségét a történelemben, a kultúrában és az emberek életében a vallásoktatáson, s átívelő témaként a többi tantárgyon keresztül.¹⁵⁵

71. A *küszöb pedagógiáján* túl, ahol mindenkinek helye van, iskoláinkban a katekézisnek¹⁵⁶ központi szerepet kell kapnia az iskola életének megtervezésében, sőt ugyanígy minden intézményünkben. Olyan nevelőknek, szerzeteseknek és világiaknak kell tartaniuk, akik vonatkozási pontok értelmi felkészültségük, hiteles életük és a tanulókhöz való közvetlen kapcsolatuk miatt. A katekétáknak és a lelkipásztori munka többi végzőjének a felkészítése az egyik fő feladata a közösségeknek és a rendtartományoknak.¹⁵⁷ A keresztény közösséggel szorosán együttműködve, a katekézisnek minden hozzá tartozó szempontot figyelembe kell vennie: életvezetés kialakítása, ismeretek átadása, szentségi élet – ami igen fontos a kalazanciusi pedagógiában¹⁵⁸ – és konkrét feladatok vállalása. A katekézisben különleges jelentősége van a *hivatal kultúrájának* – állandó témája egész nevelő munkánknak –, mely a megfelelő időben világos és személyes javaslatává válik a piarista szolgálatra és megszentelt életre az egyházban.

---

¹⁵⁴ Vö. MSZKI 51.

¹⁵⁵ Vö. II. JÁNOS PÁL: *Ecclesia in Asia* (1999), 29–31.

¹⁵⁶ Vö. Reg 109–115; II. JÁNOS PÁL: *Catechesi tradendae* (1979), passim.

¹⁵⁷ Vö. Reg 111.

¹⁵⁸ Vö. Konst 3.

72. A hit melletti döntés megkönnyítésére és ápolására nagyon fontos, hogy nevelési intézményeinkben legyen *keresztény közösség*¹⁵⁹ – ez lelkipásztori ténykedésünk célkitűzése –, mely illeszkedik az egyházmegye lelkipásztori munkájába. Azoknak, akik szeretnének a hit mellett dönteni, vagy azoknak, akik már hívőknek vallják magukat, ez a keresztény közösség rendszeres katekézist kínál, bevezeti őket az imádságos életbe – a legkisebbektől kezdve (oratio continua) –, együtt ünnepli velük a liturgiát, s lépésről lépésre bevonja őket az apostoli munkába. Keresztény ifjúsági csoportokat¹⁶⁰ is létre kell hozni, melyek segítik a hitben való növekedést. Ezek keretében erősítik a fiatalok evangéliumi és prófétai szellemiségét, hogy ekképpen „a hajnal őrszemeivé”¹⁶¹ válhassanak.

73. Rendünk fokozatosan néhány legutóbbi dokumentumban részletesen megfogalmazta azokat a vonásokat, amelyeknek minden piarista intézményt jellemezniük kell, hogy *kalazanciusi minőségűnek*¹⁶² lehessen tartani. Felsoroljuk a legfontosabbakat:

- az evangelizációnak, következésképpen az emberi kibontakozásnak és az életszentség előmozdításának a helye, mely a helyi egyházba illeszkedik;
- elsősorban neveléssel, különösen is szegény gyerekek és fiatalok nevelésével foglalkozik;
- alapelve az integráció: a személyeké (csoportmunka és keresztény közösség felajánlása) és a nevelés tartalmi (hit és műveltség);

---

¹⁵⁹ Vö. Reg 115.

¹⁶⁰ Vö. Reg 113.

¹⁶¹ NMI 9.

¹⁶² Vö. GENERÁLISI KONGREGÁCIÓ: *A piarista szolgálat – A nevelés által evangelizálni Kalazancius stílusában*, i. m.; CONGREGACIÓN GENERAL: *La misión de las Escuelas Pías en la nueva evangelización*, Ed. Calasancias, Madrid, 1993. (Materiales 12.)

- a társadalmi megújulásnak és az igazságosság előmozdításának kritikus képviselője;
- különleges figyelmet szentel a világiak képzésére és a velük való együttműködésre, összhangban a helyi egyházzal, amelynek szolgálatában állunk sajátos hozzájárulásunkkal.

Kulturális szeretet és pedagógiai innováció

74. A megszentelt életnek a nevelés területén¹⁶³ evangéliumi emlékezetnek kell lennie: Isten országa értékeinek jele és próféciája kell, hogy legyen a kultúra világában. Hogy élhessük ezt a *kulturális szeretetet*,¹⁶⁴ növelnünk kell rendtagjaink és intézményeink tudományos-humanista szintjét, túlemelkedve még az iskola keretein is. Legjobb hagyományunk ösztönöz bennünket annak pártolására, hogy legyünk olyan rendtagok, akik szakemberek¹⁶⁵ különböző tudományterületeken, a természet- és a humántudományokban, a neveléstudományokban és a teológiában, akiknek tudásához mély hívő tapasztalat is társul. Ha az evangéliumot közölni akarjuk, tudatában kell lennünk, hogy az evangélium hirdetéséhez rendelkezünk kell dialogikus képességgel: komoly felkészültséget kell szerezni, hogy jobban megérthessük beszélgetőpartnerünk életének kulturális hátterét.¹⁶⁶ *„A megszentelt életen belül is szükséges a kulturális munka szeretetének megújítása. Szükség van a tanulásra mint az átfogó képzés eszközére és mint rendkívül aktuális aszketikus útra, hisz látjuk milyen sokféle kultúra vesz körül bennünket. A tanulás kötelezettségének mellőzése az apostolkodásra is súlyos következményekkel járhat, mert emiatt kialakulhat a kire-*

---

¹⁶³ Vö. VC 96–98.

¹⁶⁴ Ezt a kifejezést II. János Pál pápa használta az első piarista iskola megnyitásának négyszázadik évfordulóján mondott beszédében, 1997. június 24-én.

¹⁶⁵ Vö. CONGREGACIÓN GENERAL: *Bamenda 2001*, i. m. 4.2.

¹⁶⁶ VC 98; KLG passim.

kesztettség és a kisebbrendűség érzése, a kezdeményezéseknél pedig felületesség és meggondolatlanság uralkodik el.”¹⁶⁷

75. Kalazanciusnak gondja volt a módszertani és didaktikai szempontokra:¹⁶⁸ „A tanító egyszerű, hatékony, s amennyiben lehetséges, rövid időt igénylő módszert alkalmazzon. Nagy körültekintéssel válassza ki a legjobbat azok közül, amelyeket a témában legképzettebbek és legjáratosabbak ajánlanak.”¹⁶⁹ Tehát nekünk is ismernünk kell a pedagógiai és lelkipásztori újításokat. Olyan változatosak a kihívások, az ötletek és a tapasztalatok, hogy provinciaközi szervezetek segíthetnék a közös reflexiót, koordinálhatnának, támogatást nyújthatnának, s ily módon erőre kaphatna a *szerepet fantáziája*,¹⁷⁰ vagyis, esetünkben, lehetővé válna, hogy kreatívak legyünk, s azoknak, akikhez küldetésünk szól, azt tudjuk nyújtani, amire éppen szükségük van, s ezt a legmegfelelőbb módszerrel tesszük.

Új keletű nevelési lehetőségek

76. Manapság sok mindent várnak el az iskolától, mint ha neki kellene a mai társadalom összes problémáit megoldania. Ugyanakkor rendelkezésünkre is áll számos eszköz és lehetőség, hogy megfeleljünk az elvárásoknak. Egy dolog biztos: a nevelőnek fokozottan az emberformáló szempontokra kell összpontosítania, és a tanulókkal személyesebben kell foglalkoznia. A mai technikai eszközök, különösképpen az informatika, kihívást, de egyben lehetőséget is jelentenek e téren. Erőteljesebben *pro-aktív*nak¹⁷¹ kell lennünk: az új technikai eszközök használatában az informá-

---

¹⁶⁷ VC 98; Vö. JOSEP M. BALCELLS: *Rearme cultural*, EphCal 1 (2003) 3kk.

¹⁶⁸ Vö. Konst 89.

¹⁶⁹ CC 21; Vö. Reg 124.

¹⁷⁰ II. János Pál pápa kifejezése: NMI 50.

¹⁷¹ Vö. VC 99; TÖMEGKOMMUNIKÁCIÓ PÁPAI TANÁCSA: *Az egyház és az internet* (2002), <http://www.katolikus.hu>

ciókat nyújtó szakaszból át kell lépni az emberformáló szakaszba.

77. Amikor megnyitunk egy-egy új intézményt, kezdetben általában a kreativitás, az ideiglenesség és az áldozatvállalás légköre az uralkodó. De lassacskán, amikor véglegesen belaktuk az épületet, és világosan kialakult az intézmény működése, szolgálatunk veszthet rugalmasságából és képességéből, hogy az új kihívásoknak megfeleljen. A szolgálatunkhoz és karizmánkhoz való hűség arra hív minket, hogy megőrizzük képességünket a változtatásra, hogy megtartsuk struktúránk lazaságát, ha nem akarjuk csökkenteni szolgálatunk hatékonyságát fojtogató intézményesülésünkkel, s ha nem akarunk megoldhatatlannak tűnő problémákkal szembenézni, amikor arról van szó, mikor hagyjunk fel utóvédszerepünkkel, s váljunk új előhaddá. Mernünk kell intézményeinket másoknak átadni, átköltöztetni, sőt bezárni is. Mernünk kell új intézményt is nyitni, amikor adottak azok a feltételek, amelyek mellett hitelesebben végezhetjük sajátos küldetésünket.

78. Néhány kultúrából, melyet közvetlenül megismertünk, és a fiatalabb demarkációkból új felhívások és kihívások érkeznek hozzánk. Kísértésünk van arra, hogy egy már működő modellt honosítsunk meg, ezzel szemben ki kell használnunk az alkalmat, hogy karizmánk jobb és szélesebb körű inkulturációját valósítsuk meg.¹⁷² Új javaslatok, tapasztalatok, szimbólumok és kategóriák születnek. Érdemes elfogadnunk őket. Egyedül az idő, a fokozatosság és a tisztelet nyújtják a szükséges érettséget ahhoz, hogy okosan mérlegeljünk, és helyesen döntsünk.

---

¹⁷² Vö. VC 80; CONGREGACIÓN GENERAL: *Bamenda 2001*, i. m. 1.2. és 2.4.

Befejezés

79. Szívünkben hálával és kommunióban az egyházzal megújítjuk hitvallásunkat Jézus Krisztusban, aki magához engedi és megáldja a gyerekeket (vö. Mk 9,37): ő a történelem ura, piarista megszentelt életünk gyökere és alapja. Imádkozunk a Szentlélek világosságáért, hogy lépéseinket e történelmi korszakban, amelyben élünk, azon utak felé tudjuk megtenni, amelyeket az Atya akarata jelöl ki világunk és rendünk számára. Szűz Máriára, Isten anyjára emeljük tekintetünket, akinek közbenjárását rendünk mint a Kegyes Iskolák Királynőjét kéri, és hozzá hasonlóan az Úr igéjére bízunk magunkat. Legyen válaszuk az ő szava: „Legyen nekem a te igéd szerint” (vö. Lk 1,38). Az ő védelmező köpenye és oltalma alá gyülekezünk, ahogy azt Kalazancius is szüntelenül tette.

Róma, 2003. december 25. Az Úr születésének ünnepén.

Jesús María Lecea
generális

Ruppert József
*Olaszországért és Közép-Európáért felelős
generálisi asszisztens*

Jaime Pellicer
Spanyolországért felelős generálisi asszisztens

Diego Bernal
Amerikáért felelős generálisi asszisztens

Jaume Riera
Afrikáért és Ázsiáért felelős generálisi asszisztens

Luis María Bandrés
generálisi titkár

Rövidítések

- CC *Constitutiones Sancti Josephi Calasancii* [Kalazanci Szent József Konstitúciói] (1622), Ed. Calasancias, Madrid, 1999.
- ChL *Christifideles Laici*. II. János Pál pápa apostoli buzdítása a világi hívőkről (1988), Szent István Társulat, Budapest, 1990.
- DF *Documentos fundacionales de las Escuelas Pías* [A piarista rend alapítási okiratai], Ed. Calasancias, Salamanca, 1979.
- EN *Evangelii nuntiandi*. VI. Pál pápa apostoli buzdítása a mai világ evangelizálásáról (1975), a Várnai Jakab által javított új fordítás: <http://www.katolikus.hu>
- ET *Evangelica testificatio*. VI. Pál pápa apostoli buzdítása a szerzetesi élet megújításáról a II. vatikáni zsinat után (1971).
- GS *Gaudium et spes*. A II. vatikáni zsinat lelkipásztori konstitúciója az egyházzól a mai világban (1965), in *A II. vatikáni zsinat dokumentumai*, szerk. Diós István, Szent István Társulat, Budapest, 2000, 649–739.
- KLK *A kultúra lelkipásztori gondozása*. A Kultúra Pápai Tanácsának dokumentuma (1999).
- Konst Konstitúciók (1986), in *A Kegyes Iskolák Rendjének Konstitúciói és Regulái*, Piarista Tartományfőnökség, Budapest, 1999,
- MSZKI *A megszentelt személyek és küldetésük az iskolában*. A Katolikus Nevelési Kongregáció (2002). (kéziratban)
- NMI *Novo millennio ineunte*. II. János Pál pápa apostoli levele a 2000. esztendő nagy jubileuma végén (2001), Szent István Társulat, Budapest, 2001.

- RD *Redemptionis donum*. II. János Pál pápa apostoli buzdítása a szerzetesi közösségekhez (1984), Szent István Társulat, Budapest, 1984.
- Reg *Regulák* (1986), in *A Kegyes Iskolák Rendjének Konstitúciói és Regulái*, Piarista Tartományfőnökség, Budapest, 1999,
- TÉK *Testvéri élet közösségben*. A Megszentelt Élet Intézményei és az Apostoli Élet Társaságai Kongregációjának dokumentuma (1994). Magyar Rendfőnöknők Konferenciája – Férfi Szerzeteselöljárók Konferenciája, Budapest, 1995.
- ÚK *Újraindulás Krisztustól*. Instrukció a Megszentelt Élet Intézményeinek és az Apostoli Élet Társaságainak Kongregációjától (2002), Szent István Társulat, Budapest, 2005.
- VC *Vita consecrata*. II. János Pál pápa apostoli buzdítása a megszentelt életről (1996), Szent István Társulat, Budapest, 1996.

Kiadja: Kalazancius Tanulmányi Központ
1052 Budapest, Piarista köz 1.
Levélcím: 1364 Budapest 4, Pf. 220
Felelős kiadó: Tózsér Endre
Nyomás és kötés: ETO-Print Nyomdaipari Kft.
Felelős vezető: Balogh Mihály ügyvezető igazgató

ISBN 963 218 878 0
ISSN 1585-2210